

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W BIELSKU PODLASKIM**

17-100 Bielsk Podlaski, ul. Białowieska 28
tel. (85) 730 17 17; fax. (85) 730 80 90; e-mail: psse.bielsk.podlaski@sanepid.gov.pl

Bielsk Podlaski, 30.07.2025 r.

E.9011.68.2025

Jarosław Borowski
Przewodniczący Rady Miasta
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kopernika 1

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku Podlaskim w odpowiedzi na pismo Przewodniczącego Rady Miasta znak Br.0002.8.2025 z dnia 24.06.2025 r., przesyła analizę epidemiologicznego bezpieczeństwa powiatu bielskiego i miasta Bielsk Podlaskim, opracowaną na podstawie danych o zachorowaniach oraz realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Bielsku Podlaskim**

Marzenna Perzyna
/dokument podpisany elektronicznie/

Analizę epidemiologiczną przeprowadzono na podstawie zgłoszonych i zarejestrowanych w 2024 oraz w 2025 roku chorób zakaźnych. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o definicje opracowane na potrzeby nadzoru epidemiologicznego zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 924 z późna. zm.). Obowiązkiem lekarza, który rozpoznał chorobę lub powziął podejrzenie jej wystąpienia, jest zgłoszenie tego do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego celem przeprowadzenia rejestracji.

Dane epidemiologiczne dotyczące chorób zakaźnych w powiecie bielskim oraz mieście Bielsk Podlaski, objętych obowiązkiem rejestracji, w latach 2024 – 2025 roku (do 30.06.2025 r.) przedstawiono poniżej, w formie tabelarycznej.

L p.	Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r. (do 30.06.2025 r.	
		Powiat bielski	W tym Bielsk Podlaski	Powiat bielski	W tym Bielsk Podlaski
1.	Salmonellozy-zatrucia pokarmowe	9	1	4	1
2.	Salmonellozy- posocznica	3	2	0	0
3.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Kersinie enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	1	0	0
4.	Inne bakt.zak.jelitowe <i>Clostridium difficile</i>	80		78	26
5.	Giardioza (lamblioza)	1	1	1	0
6.	Wirus.zakaż. jelit..-wywołane przez rotawirusy	39/3do lat 2	27/1 do lat 2	5/1 do lat 2	4/ do lat 2
7.	Wirus.zakaż. jelit..-wywołane przez norowirusy	18	9	3	2
8.	Biegunka i zap.żołąd.jelit ogółem	52	22	25	16
9.	Biegunka i zap.żołąd. u dzieci do lat 2	6	3	1	1
10.	Listerioza	2	1	1	0
11.	Płonica	42	19	8	1
12.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna róża	15	8	10	2
13.	Kiła wczesna	0	0	1	1
14.	Kiła późna	0	0	1	1

15.	Kiła inne postacie kiły i kiła nieokreślona	0	0	1	1
16.	Borelioza ogółem	91	35	30	17
17.	Styczność i narażenie na wściekliznę (potrzeba szczepień)	24	12	7	2
18.	Kleszczowe zapalenie mózgu	18	7	4	2
19.	Inne wirusowe zapalenie mózgu -określone	1	0		
20.	Inne wirusowe zapalenie mózgu - nieokreślone	1	0	2	0
21.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych enterowirusowe	2	1	0	0
22.	Ospa wietrzna	179	88	43	24
23.	Świnka (tzw. „możliwa”), nie potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	1	0	0	0
24.	Krztusiec	19	7	5	2
25.	WZW typu B – przewlekłe i BNO	1	0	2	1
26.	WZW typu C: wg def. przypadku-2014r.	3	2	0	0
27.	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności	0	0	0	0
28.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne określone	0	0	0	0
29.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne nieokreślone	0	0	0	0
30.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	0	0	0	0
31.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>, inwazyjna ogółem	31	16	2	2
32.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>, inwazyjna, posocznica	3	1	2	2
33.	Zespół hemolityczno-mocznicowy	1	0		
34.	Grypa ogółem – potwierdzona badaniem PCR	12	2	20	8
35.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	653	323	31	12
36.	Zakażenia wirusem RSV ogółem	74	23	288	152
37.	Zakażenia wirusem RSV w tym u dzieci do lat 2	33	7	89	45
38.	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	240	78	1213	486
39.	Gruźlica	7	5	4	2

Kolorem czerwonym zaznaczono choroby zakaźne przeciwko, którym prowadzone są szczepienia w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO).

W analizowanym okresie w powiecie bielskim **nie rejestrowano** chorób wysoce zakaźnych i szczególnie niebezpiecznych takich jak: **cholera, dżuma, ospa prawdziwa, wirusowe gorączki krwotoczne, błonica, dur brzuszny, dury rzekome.**

Choroby, przeciwko którym istnieje obowiązek szczepień:

- gruźlica,
- wirusowe zapalenie wątroby typu B,
- błonica,
- tężec,
- krztusiec,
- ostre nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis),
- odra,
- świnka,
- różyczka,
- inwazyjne zakażenie *Streptococcus pneumoniae* (pneumokokowe),
- inwazyjne zakażenie *Haemophilus influenzae* typu b,
- zakażenia wywołane przez rotawirusy
- ospa wietrzna (w grupach ryzyka, między innymi szczepieniu podlegają dzieci uczęszczające do żłobka)

Kolorem czerwonym wyróżniono choroby, które wystąpiły w na naszym terenie. Należy zaznaczyć, iż liczba rejestracji jest znacznie niedoszacowana, ponieważ:

- niektóre z chorób przebiegają w pierwszym okresie bezobjawowo i do ich wykrycia często dochodzi „przy okazji” (np. wirusowe zapalenie wątroby typu B w punktach krwiodawstwa, albo w poradniach dla kobiet);
- diagnostyka na poziomie lekarza rodzinnego nie pozwala na zarejestrowanie przypadku zgodnie z definicją – badania, które lekarz przeprowadza pozwalają na postawienie diagnozy na potrzeby leczenia, a badanie potwierdzające zachorowanie, które pozwoliłoby na rejestrację nie mieści się w koszyku badań refundowanych w gabinecie lekarza rodzinnego;
- przypadku niektórych chorób nie prowadzi się diagnostyki laboratoryjnej pozwalającej na postawianie precyzyjnej diagnostyki;

Na podstawie wieloletnich obserwacji oraz analizy sprawozdań przekazywanych przez przychodnie, zauważalny jest niepokojący trend pogarszającej się sytuacji w zakresie szczepień dzieci. Z każdym rokiem coraz więcej rodziców odmawia szczepienia swoich dzieci. Problem ten dotyczy zarówno powiatu bielskiego jak i całego województwa. Analiza sprawozdań MZ-54 obowiązujących we wszystkich przychodniach, wykazuje, że nasze województwo znajduje się w niechlubnej czołówce regionów o najniższym poziomie szczepień w Polsce.

W okresie od 01.04.2025 r.– 30.06.2025 r. w ramach ogólnopolskiej akcji, przeprowadzono kontrole stanu zaszczepienia dzieci w rocznikach 2006-2024, na podstawie kart uodpornienia znajdujących się we wszystkich gabinetach szczepień realizujących Program Szczepień Ochronnych. Wyniki kontroli przedstawiają stan uodpornienia dzieci i młodzieży według miejsca zamieszkania, a nie, jak dotychczas, według złożenia deklaracji do lekarza rodzinnego. Dzięki temu możliwa będzie rzetelna ocena problemu niezaszczepienia dzieci w poszczególnych miejscowościach naszego powiatu, w tym miasta Bielsk Podlaski.

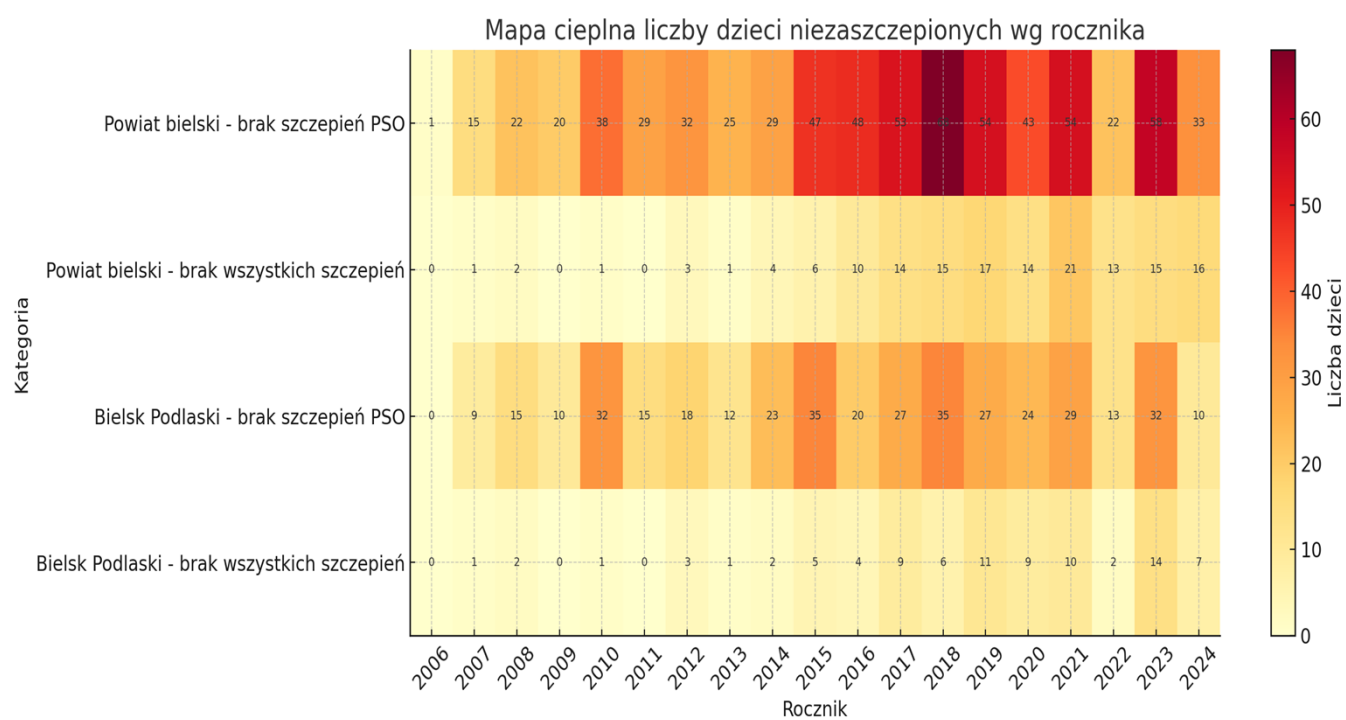
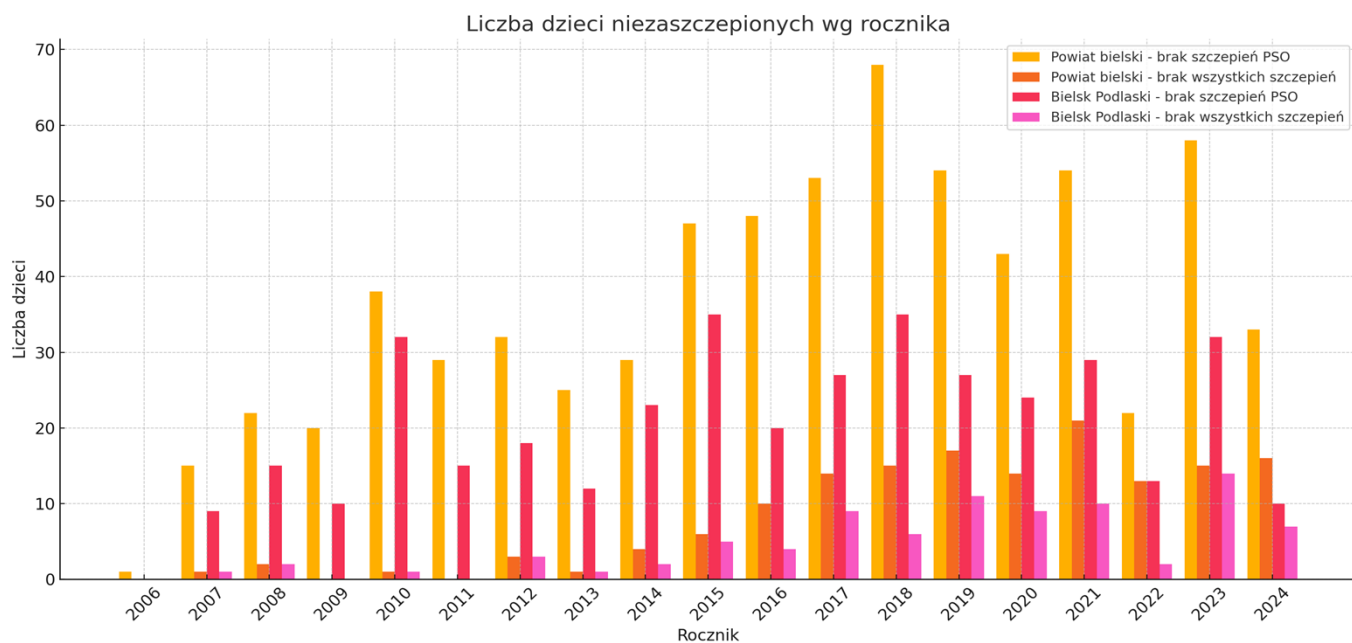
W Bielsku Podlaskim szczepienia obowiązkowe są przeprowadzane w 7 gabinetach lekarzy rodzinnych. Łączna liczba kar szczepień w przychodniach wynosi 6 305 (stan na 30.06.2025 r.) Należy zaznaczyć, że w liczbie ogólnej kart zawarta jest również dokumentacja dzieci spoza Bielska Podlaskiego i spoza powiatu bielskiego. Charakter kontroli polegał na zidentyfikowaniu zgodnie z miejscem zamieszkania

wyłącznie osób niezaszczepionych i nie pozwolił na identyfikację miejsca zamieszkania dzieci zaszczepionych zgodnie z PSO.

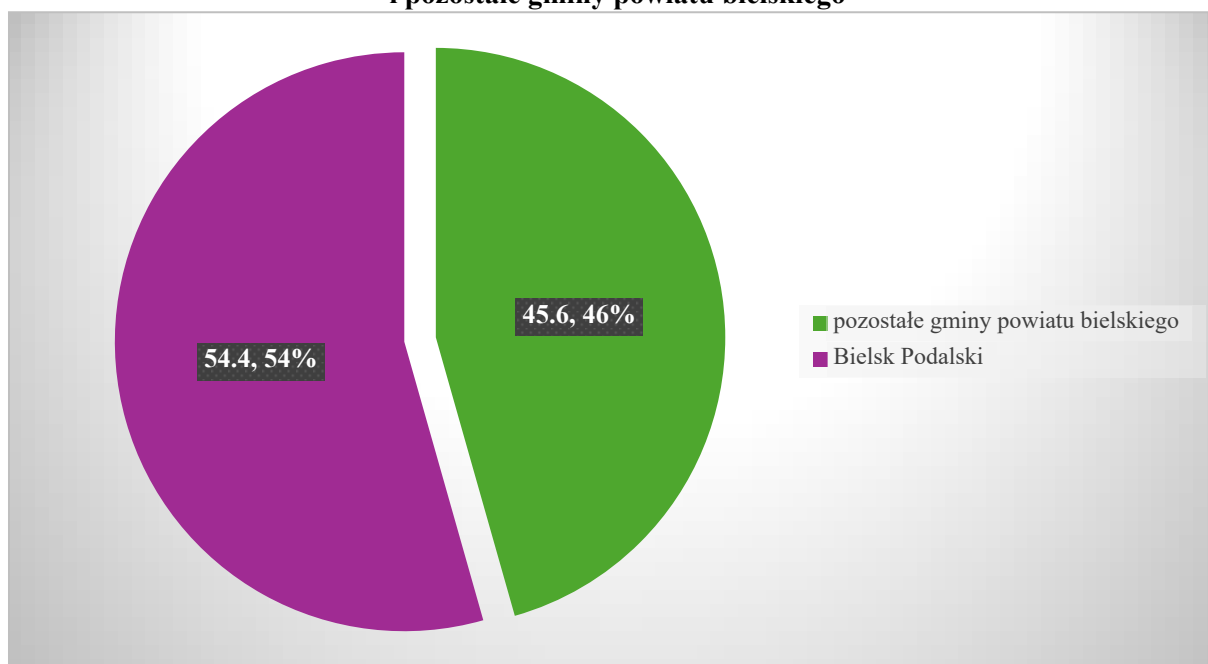
Poniższa tabela i wykresy przedstawia liczbę dzieci niezaszczepionych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) oraz całkowicie niezaszczepionych, według roczników urodzenia, dla powiatu bielskiego i miasta Bielsk Podlaski.

Liczba osób niezaszczepionych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (stan na czerwiec 2025 r.):

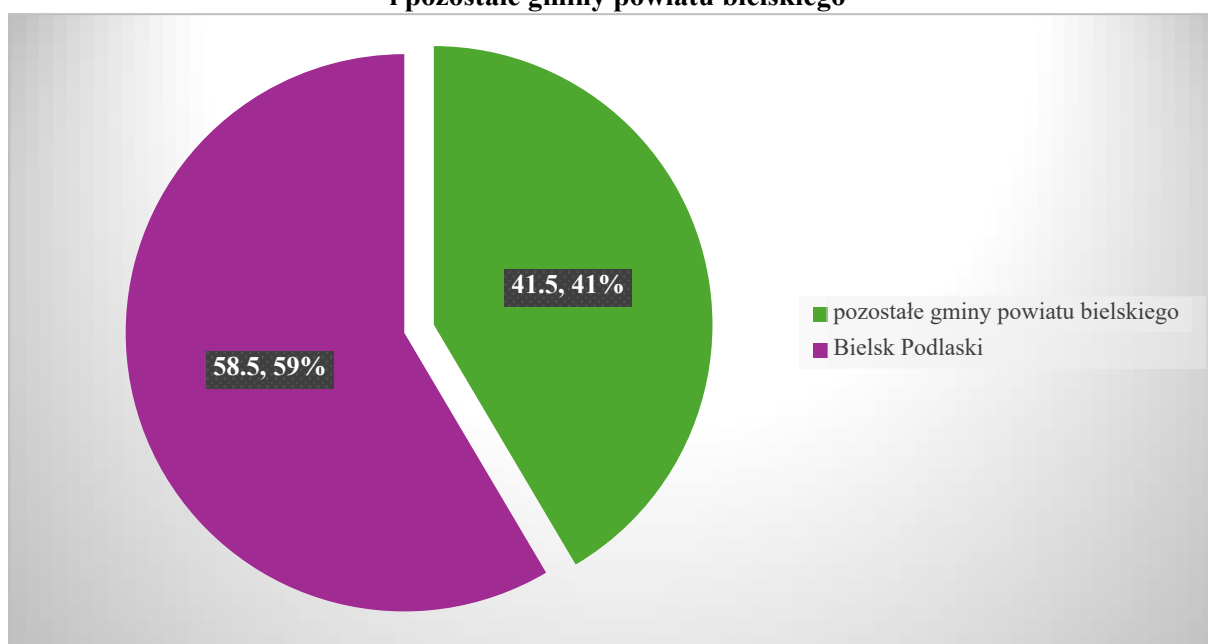
Rocznik	Powiat bielski		Bielsk Podlaski	
	Liczba osób niezaszczepionych zgodnie z PSO	W tym brak wszystkich szczepień	Liczba osób niezaszczepionych zgodnie z PSO	W tym bak wszystkich szczepień
2006	1	0	0	0
2007	15	1	9	1
2008	22	2	15	2
2009	20	0	10	0
2010	38	1	32	1
2011	29	0	15	0
2012	32	3	18	3
2013	25	1	12	1
2014	29	4	23	2
2015	47	6	35	4
2016	48	10	20	4
2017	53	14	27	9
2018	68	15	35	6
2019	54	17	27	11
2020	43	14	24	9
2021	54	21	29	10
2022	40	7	13	2
2023	58	15	32	14
2024	33	16	10	7
Razem	709	147	386	86

Procentowy udział dzieci niezaszczepionych zgodnie z PSO w podziale na miasto i pozostałe gminy powiatu bielskiego

Procentowy udział dzieci niezaszczepionych żadną szczepionką w podziale na miasto i pozostałe gminy powiatu bielskiego

Biorąc pod uwagę fakt, że liczba mieszkańców Bielska Podlaskiego stanowi niespełna 50% całkowitej populacji powiatu bielskiego, można zauważyć, że udział miasta w ogólnej liczbie dzieci niezaszczepionych jest relatywnie wysoki. W niektórych rocznikach liczba odmów szczepień w samym Bielsku Podlaskim stanowi ponad połowę wszystkich przypadków w całym powiecie. Należy zaznaczyć, że skala problemu odmów szczepień Bielsku Podlaskim i powiecie bielskim w odniesieniu do całej Polski – a zwłaszcza pozycja naszego powiatu i miasta na tle innych regionów- nie jest jeszcze

dokładnie znana. Analizy ogólnopolskie nie zostały dotąd zakończone, a ich wyniki będą kluczowe dla ostatecznej oceny sytuacji. Czynnikiem utrudniającym pełną interpretację danych jest fakt, że część dzieci z Bielska Podlaskiego może być zapisana do lekarzy rodzinnych poza granicami powiatu bielskiego. Może to znacząco wpływać na zaniżenie liczby dzieci objętych szczepieniami, jak i rozmycie rzeczywistego obrazu odmów szczepień w ujęciu lokalnym. Dopiero po zakończeniu analiz ogólnopolskich będziemy dysponować kompletnymi danymi.

Niski poziom uodpornienia przekłada się bezpośrednio na wzrost ryzyka zachorowań na choroby zakaźne, którym można zapobiegać dzięki szczepieniom. Przykładem może być wzrost zachorowań na krztusiec wśród dzieci nieobjętych szczepieniami. Niska wyszczepielność zwiększa również ryzyko wystąpienia ognisk odry, w skrajnym przypadku – powrotu chorób niemal weliminowanych w Polsce, takich jak poliomyelitis (choroba Heinego-Medina). Z niepokojem obserwuje się także rosnącą liczbę przypadków gruźlicy, co w połączeniu z odmowami szczepień BCG stanowi dodatkowe zagrożenie dla zdrowia publicznego. Należy podkreślić, iż niski poziom realizacji PSO właśnie w granicach miasta ma istotne znaczenie z punktu widzenia lokalnych działań profilaktycznych i edukacyjnych.

ET.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pokontrolnych oraz powiatowego rejestru chorób zakaźnych.